

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 10.1.2007
СОМ(2006) 848 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРАЛМЕНТ**

**Пътна карта за възобновяемите енергийни източници
Възобновяемите енергийни източници през 21 век: изграждане на по-устойчиво
бъдеще**

{SEC(2006) 1719}
{SEC(2006) 1720}
{SEC(2007) 12}

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение
2.	Настоящият дял на възобновяемите енергийни източници.....
2.1.	Електроенергия.....
2.2.	Био горива.....
2.3.	Топлоенергия и енергия за охлаждане.....
2.4.	Цялостен напредък към постигане на целите за възобновяеми енергийни източници.....
3.	Пътят напред.....
3.1.	Основните принципи
3.2.	Обща цел на ЕС
3.3.	Цел за биогоривата.....
3.4.	Национални цели и планове за действие; привеждане на политиката в практиката.....
3.5.	Политики на насърчаване и придвижаващи мерки
4.	Оценка на въздействието на постигната цел относно възобновяемите енергийни източници.....
4.1.	Въздействие на емисиите на парникови газове и други въздействия върху околната среда
4.2.	Сигурност на енергийните доставки
4.3.	Разходи и конкурентоспособност.....
5.	Заключение
	ПРИЛОЖЕНИЕ

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРАЛМЕНТ

Пътна карта за възобновяемите енергийни източници Възобновяемите енергийни източници през 21 век: изграждане на по-устойчиво бъдеще

1. ВЪВЕДЕНИЕ

ЕС и светът се намират на кръстопът по отношение на бъдещето на енергията. Измененията в климата, увеличаващата се зависимост от петрол и други изкопаеми горива, нарастването на вноса и повишаването на енергийни разходи правят обществата и икономиките уязвими. Тези предизвикателства изискват подробен и новаторски отговор.

На фона на сложната картина на енергийната политика, секторът на възобновяемите енергийни източници е единственият енергиен сектор, който излиза на преден план със способността си да намали вредните газови емисии и замърсяването, да експлоатира местни и децентрализирани енергийни източници и да стимулира развитието на световни високо технологични индустрии.

ЕС е изправен пред острата необходимост да изгради рамка за насьрчаване на развитието на възобновяемите енергийни източници. Най-често това са местни източници, които не разчитат на несигурни проекции за бъдещата наличност на горива, а тяхното предимно децентрализирано естество намалява уязвимостта на обществата ни. Следователно, безспорен факт е, че възобновяемите енергийни източници са ключов елемент за изграждане на устойчиво бъдеще.

Европейският съвет от март 2006 г.¹ призовава за лидерство на ЕС за възобновяемите енергийни източници и поиска от Комисията да извърши анализ за това до каква степен да насьрчи възобновявите източници в дългосрочен план, например за повишаване на брутното вътрешно потребление до 15% до 2015 г. Европейският парламент гласува с мнозинство за цел от 25% за възобновяви енергийни източници в общото енергийно потребление на ЕС до 2020 г.²

Настоящата пътна карта представлява неразделна част от Европейския стратегически преглед на енергетиката и представя дългосрочната визия за възобновяемите енергийни източници в ЕС. Предложението е ЕС да определи задължителна (и законово обвързваща) цел от 20% за дела на енергията от възобновяви източници от енергийното потребление на ЕС до 2020 г., като пояснява необходимостта от това и очертава пътя за създаване на майнстрийминг на възобновявите енергийни източници в рамките на енергийните политики и пазари на ЕС. В бъдеще, предложението е за нова законова рамка с цел насьрчаване и използване на възобновявите енергийни източници в Европейския съюз. По този начин настоящата пътна карта ще осигури на бизнес

¹ Документ на Съвета 7775/1/06 REV10.

² Резолюция на Европейския парламент от 14 декември 2006 г.

общността дългосрочната стабилност, необходима за вземането на рационални инвеститорски решения в сектора на възобновяемите енергийни източници, за да даде възможност на Европейския съюз да поеме по пътя към по-чисто, по-безопасно и по-конкурентно енергийно бъдеще.

Поставените цели могат да бъдат постигнати единствено чрез значително повишаване на дела на възобновяемите енергийни източници във всички държави-членки в секторите на електричеството, транспорта, топлоенергията и охлажддането. Предизвикателството е огромно, но предложената цел може да се постигне с решителни и съгласувани усилия на всички правителствени нива, потвърждавайки пълноценната роля на енергийната промишленост в това начинание.

Постигането на целта ще доведе до значително намаляване на вредните газове, които причиняват парниковия ефект, ще намали годишното потребление на изкопаеми горива с над 250 Mtoe до 2020 г., от които приблизително 200 Mtoe биха били внос, и ще стимулира новите технологии и европейските индустрии. Допълнителните разходи, свързани с тези предимства възлизат на €10-18 милиарда средно на година³ за периода между 2005 г. и 2020 г. в зависимост от енергийните цени. При наличие в миналото на благоприятна регулаторна рамка са били направени значителни инвестиции в традиционните енергийни източници, главно въглища и атомна енергия. Сега е време да се направи същото за възобновяемите енергийни източници.

Прокарването на амбициозна енергийна политика в Европа, която да включва по-енергично и смело популяризиране на възобновяемите енергийни източниците, изиска промени в политиката. Това изиска действия на всички равнища - политически и свързани с вземането на решения. Настоящата пътна карта определя рамката за провеждане на такива действия

2. НАСТОЯЩИЯТ ДЯЛ НА ВЪЗБОНОВЯЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

През 1997 г. Европейският съюз започна работа за постигането на целта от 12% дял на възобновяемите енергийни източници в брутното вътрешно потребление до 2010 г.⁴, което представлява удвояване на дела на възобновяемите енергийни източници, сравнено с 1997 г. От тогава възобновяемите източници увеличиха своя дял с 55% в абсолютни енергийни стойности⁵.

³ Допълнителните разходи варират между 1,5 милиарда евро през 2006 г. и 26 милиарда евро за 2020 г. (Модел Green-X, най-малък разход и балансиран сценарий, 2006 г.) По-подробен анализ на разходите и печалбите, свързани с целите, посочени в настоящата пътна карта, могат да бъдат намерени в работния документ на службите на Комисията: Пътна карта за възобновяемите енергийни източници: оценка на въздействието - SEC(2006) 1719.

⁴ COM(1997) 599 окончателен „Енергетика за бъдещето – възобновяеми енергийни източници. Бяла книга за стратегия на Общността и план за действие“.

⁵ От 74,3 Mtoe през 1995 г. до 114,8 Mtoe първична енергия през 2005 г. За подробен отчет за постигнатия напредък при използването на възобновяеми енергийни източници в електроенергията и сектора на биогоривата, моля вижте Съобщение на Комисията за доклада за напредъка в възобновяемите източници на електроенергия COM(2006) 849 и доклада за постигнатия прогрес в областта на биогоривата и възобновяемите горива в държавите-членки на Европейския съюз COM(2006) 845.

Въпреки отбелязания напредък, настоящите прогнози показват, че 12-процентовата цел няма да бъде постигната. Малко вероятно е ЕС да успее да достигне дял на възобновяемите енергийни източници в размер над 10 % до 2010 г. Настоящият дял на възобновяемите енергийни източници в всяка една държава-членка е посочена в приложението.

Причините за това са няколко. Въпреки, че цените за повечето възобновяеми енергийни източници намаляват - в някои от случаите доста драматично - на настоящия етап от развитието на енергийния пазар, много често това не са най-евтините опции⁶ в краткосрочен план. В частност неуспехът за постигане на систематично включване на външните разходи към пазарните цени дава икономически неоправдано предимство на изкопаемите горива в сравнение с възобновяемите енергийни източници.

Съществуват и други важни причини за това ЕС да не може да постигне поставените си цели относно възобновяемите енергийни източници. Сложността, непознатото и децентрализираното естество на повечето приложения на възобновяемите енергийни източници водят до многобройни административни проблеми. Тези проблеми включват неясни и възпрепятстващи процедури на одобрение в областта на планирането, изграждането и експлоатирането на инсталациите, различия в стандартите и сертификацията и несъвместими тестови режими за технологията на възобновяемите източници на енергия. Също така, съществуват и многобройни примери на неясни и дискриминационни правила за достъп до електрическата мрежа и цялостна липса на информация на всички равнища, включително информация за доставчиците, клиентите и монтажниците. Всички тези фактори допринасят за неадекватното развитие на възобновяемия енергиен сектор.

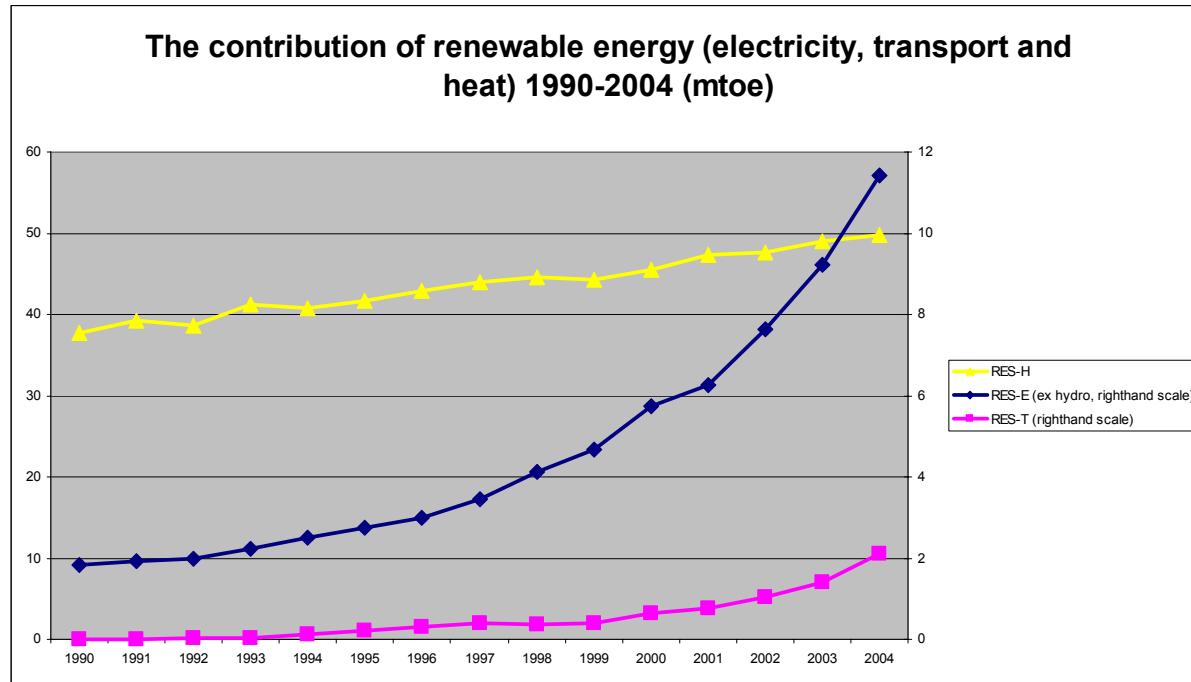
Отбелязаният напредък до сега е резултат от по принцип разпокъсан и силно неравномерен напредък в целия ЕС, който показва, че националните политики не са съобразени за постигане на целта на ЕС. Докато някои от държавите-членки възприеха амбициозни политики, които да изграждат чувство на сигурност у инвеститорите, националните политики се оказаха доста уязвими към променящите се политически приоритети. Липсата на законово обвързващи цели за възобновяемите енергийни източници на равнище ЕС, относително слабата регуляторна рамка на ЕС за употребата на възобновяеми енергийни източници в транспортния сектор, и абсолютното отсъствие на закона на рамка в отопителния и охлаждання сектор означава, че напредъкът до голяма степен се дължи на усилията на малкото наистина ангажирани държави-членки. Единствено в сектора на електричеството бе отбелязан значителен напредък въз основа на директива за електроенергията от възобновяеми енергийни източници⁷, приета през 2001 г., чиито цели бяха почти постигнати. Разликите в отделните режими за електроенергия, биогорива, топлоенергията и охлаждане, определени на равнище ЕС, са отразени в развитието на трите сектора: силен растеж при електроенергията, неотдавна започналия стабилен растеж при биогоривата и бавен

⁶

Вж. Част 4.3 за подробности.

⁷

Директива 2001/77/ЕО за насърчаване на електроенергията, произведена от възобновяеми енергийни източници на вътрешния пазар, ОВ L 283/33, 27.10.2001 г.

Фиг. 1 Делът на възобновяемите енергийни източници (електроенергия, транспорт и топлоенергия), 1990-2004 г.(в Mtoe)

Като допълнително обяснение, следва да се отбележи, че енергийната ефективност не е толкова висока колкото очакваната и следователно общата консумация на енергия е по-висока от прогнозираната. За да се постигне целта от 12%, се изисква значително по-голям дял възобновяеми енергийни източници, което е изразено като процент от общото енергийно потребление (срещу дела на общото производство на енергия). Също така фактът, че целта от 12% е изразена като процент от първичната енергия, ощетява дяла на вътърната енергия⁸, именно секторът, който досега отразява най-висок ръст през въпросния период.

По-подробен отчет за ситуацията в различните сектори е показан по-долу.

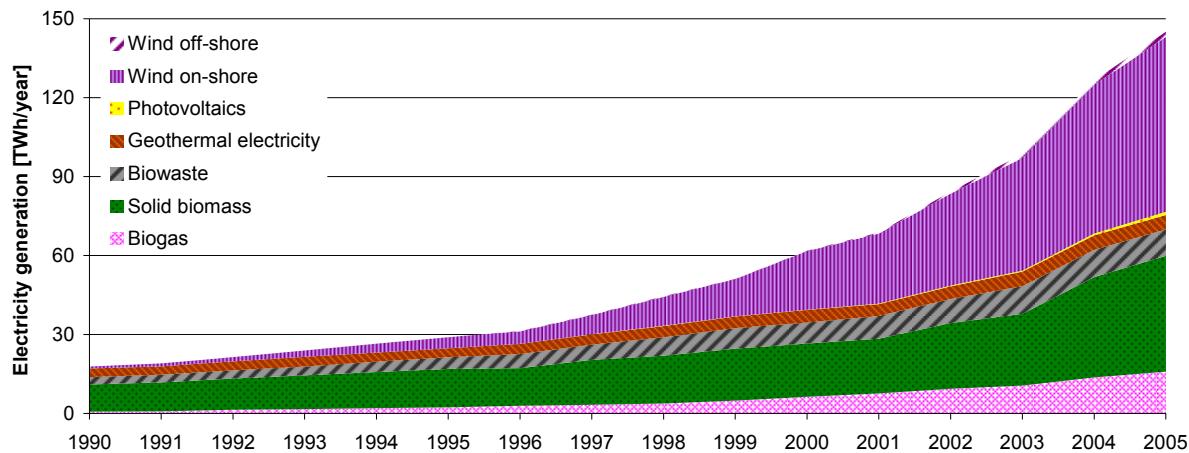
2.1. Електроенергия

Съгласно Директива 2001/77/ЕО, всички държави-членки са приели национални цели за дял в потреблението на електроенергия от възобновяеми енергийни източници. Ако всички държави-членки постигнат поставените си национални цели, дялът на производството на електроенергия от възобновяеми енергийни източници в ЕС ще достигне 21% от общото електропотребление в ЕС до 2010 г.

При настоящите политики и усилия и освен ако сегашните тенденции не се променят, Европейският съюз вероятно ще постигне 19% до 2010 г. Това може да се смята само за

⁸ Когато тази цел бе създадена през 1997 г. се очакваше, че ще бъде осъществена много по-малка част посредством дела на вътърната енергия спрямо биомасата. Поради това, че биомасата е термичен процес, докато вътъра не е, една единица от крайна енергия, произведена от биомаса има 2,4 по-голяма стойност от единица крайна енергия от вътъра, отчетена като първична енергия.

частичен успех, но въпреки това Европейският съюз ще се приближи до целта си по отношение на възобновяеми енергийни източници до 2010 г. След публикуването на последния доклад на Комисията преди две години⁹, електричеството, произведено от възобновяеми енергийни източници (не-водни) се е увеличило с 50%.

Фиг. 2 Производство на електричество от възобновяеми не водни енергийни източници в ЕС-25 (1990-2005 г.):

Девет държави-членки¹⁰ са на път да постигнат целта си, като дори някои от тях я достигат предварително. Вятърната енергия в частност отбеляза значителен напредък и успя да премине целта от 40 GW до 2010 г.¹¹ пет години преди изтичане на срока. Електроенергията, произведена от биомаса увеличи годишното си темпо на растеж от 7% в предишни години на 13% през 2003 г. и на 23% през 2005 г. През 2005 г. биомасата допринесе до 70 TWh, което означава спестяване на 35 Mt въглероден двуокис и 14.5 Mtoe по-ниско потребление на изкопаеми горива.

Въпреки постигнатия прогрес, не е време за хвалебствия. По-голямата част от държавите-членки все още изостават значително в усилията си да постигнат определените цели¹². Остава още много да бъде направено.

2.2. Био горива

Биогоривата са единствения широкомащабен заместител на петрола и дизела в сектора на транспорта. Предвид ненадеждната безопасност при доставките на петрол (и следователно и за транспортния сектор), през 2003 г. ЕС прие Директива за биогоривата (2003/30/EO) с основна цел - насярчаване както на производството, така и

⁹ СОМ(2004) 366 окончателен „Делът на възобновяемите енергийни източници в ЕС“.

¹⁰ Дания, Германия, Финландия, Унгария, Ирландия, Люксембург, Испания, Швеция и Холандия.

¹¹ Целта от 40GW бе определена в Бялата книга на Комисията за възобновяеми енергийни източници през 1996 г. (СОМ(1997) 599 окончателен). Европейската асоциация за вятърна енергия (EABE) поправи целта и я определи на 75GW за 2010 г.

¹² Комисията започна процедура за нарушение срещу шест държави-членки за неизпълнение на техните задължения спрямо директивата за електроенергия от възобновяеми източници.

на използването на био горива в ЕС. От тогава насам, Комисията изготви подробна стратегия, насочена към развитието на сектора на биогоривата.¹³

Директивата за биогоривата определя референтна стойност от 2% за дяла на био горивата в потреблението на бензин и дизел през 2005 г. и 5,75% през 2010 г. Тези данни следва да бъдат сравнени с дяла от 0,5% от 2003 г. Показателните цели определени от държавите-членки за 2005 г. бяха по-малко амбициозни и възлизаха на дял от 1,4% за ЕС. Постигнатият дял бе дори по-нисък, и възлиза на 1%. Напредъкът бе неравен, като само три от държавите-членки¹⁴ достигнаха повече от 1%. Една държава-членка, Германия, достигна две трети от общото потребление на ЕС.

В допълнение към ценовия фактор, има още три основни причини за бавния напредък. Първо, при повечето държави-членки няма подходящи помощни системи. На второ място, доставчиците на горива не са съгласни да използват биоетанол (който възлиза само на 20% от общото потребление на биогорива), защото вече разполагат с излишък от петрол, а смесването на биоетанола с петрола допълнително влошава ситуацията. На трето място, регулаторната рамка на ЕС за биогоривата не е достатъчно изградена в частност по отношение на начините на държавите-членки да привеждат целите си в действие.

През 2007 г. държавите-членки трябва да приемат национални индикативни цели за 2010 г. Някои вече направиха това. Повечето следват препоръчителната стойност, определена в директивата (дял от 5,75%). Въпреки това, предвид несъответствията между целите, обявени от държавите-членки за 2005 г., както и ниските дялове, постигнати от много от тях, поставената цел за 2010 г. е невъзможно да бъде постигната при настоящите политики.

От търговска гледна точка ЕС запазва значителна протекция при внос на някои видове био горива, именно етанол, който се ползва от равнище на тарифна протекция от около 45% ad valorem. Вносните мита за други био горива – биодизел и растителни масла – са много по-ниски (между 0 и 5%)¹⁵. Поради това, че доставката на био горива за ЕС е ограничена той трябва да има готовност да проучи дали по-задълбочен достъп до пазара е възможна опция, за да бъде подпомогнато развитието на пазара.

При всички положения основното предизвикателство, пред което е изправена търговската политика на ЕС се състое в намиране на начини за насырчаване на световния износ на био горива, които допринасят безспорно за намаляване на парниковите газове и на унищожаването на тропическите гори. По този повод завършването на системата за насырчаване и подпомагане, описана в част 3.5 по-долу, схемите за сертификация, изработени заедно търговски партньори за внос или

¹³ Стратегия на ЕС за биогоривата (COM(2006) 34 от 8.2.2006 г.)

¹⁴ Германия, Франция и Швеция.

¹⁵ На този етап остава неясно дали ще бъде проведена либерализация в световен план, която да намали тази защита, дължаща се на несигурността, свързана с кръга от Доха на Световната търговска организация. Преговорите на Зоната за свободна търговия продължават успоредно inter alia с Mercosur, където въпросът за увеличения достъп до нашите пазари за някои конкурентни производители на етанол е в процес на преговори. Държавите от АКТБ (Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн) и най-слабо развитите държави, както и страните, ползвавщи се от GSP+ схемите на ЕС (Обща система на преференции - General system of preferences) вече имат неограничен обезмитен достъп до европейския пазар.

производители могат да се окажат стъпка напред. Но това се нуждае от по-нататъшни проучвания и дискусии.

2.3. Топлоенергия и енергия за охлаждане

Секторът на топлоенергията и охлаждането възлиза на приблизително 50% от общото потребление на енергия на ЕС, и предлага рентабилен потенциал в широк план за използването на възобновяемите енергийни източници, главно биомаса, слънчева и геотермична енергия. Въпреки това, с възобновяемите енергийни източници, които понастоящем възлизат на 10% от потреблението на енергия за отопителни и охладителни цели, този потенциал все още не се използва както трябва.

Общността все още не е приела законодателство, което да насърчава топлоенергия и енергия за охлаждане от възобновяеми енергийни източници. Въпреки това, общата цел от 12%, зададена през 1997 г. за всички възобновяеми енергийни източници се превърна в косвена цел за топлоенергия и енергия за охлаждане и доведе до прогнозирано увеличаване от приблизително 40 Mtoe през 1997 г. до 80 Mtoe през 2010 г.¹⁶ Докато директивата за насърчаване на комбинираното (директива за комбинирано производство на топлина и електричество¹⁷) и Директивата за енергийните характеристики на сградите¹⁸ насърчават ефикасно отопление, то отоплението от възобновяеми източници нараства съвсем бавно. Биомасата се използва главно при потреблението на топлоенергия от възобновяеми енергийни източници, като най-голямата част от нея се използва за домашно отопление с дървесина. Слаб растеж се наблюдава при употребата на ефикасни печки и бойлери, които работят на дърва, или при комбинираното производство на топлина и електричество от биомаса (за целите на промишлеността) въпреки техния потенциал за намаляване на емисиите. Няколко европейски държави популяризират други видове топлоенергия от възобновяеми източници, и отбелязват известен успех. Швеция, Унгария, Франция и Германия използват най-много геотермична топлоенергия в Европа; Унгария и Италия са лидери по отношение на нискоенергийните геотермични инсталации. Швеция разполага с най-голям брой отопителни помпи. Слънчева термална енергия се използва в Германия, Гърция, Австрия и Кипър. Представени по този начин, политиките и практиките се различават значително в различните държави на ЕС. Няма координиране на подходите, нито съгласуван европейски пазар за технологиите, нито съвместимост на помощните механизми.

В резултат на инерцията в топлоенергийния и охлаждация сектор, дори когато някои от технологиите са конкурентноспособни в ценови аспект, липсата на подходяща политика, която да включва целите и невъзможността да се премахнат административните бариери и да предостави на потребителите информация за съществуващите технологии, както и недостатъчно развитите канали на разпространение обусловиха значително слабия напредък, отбелязан в този сектор. Като резултат приносът, необходим от страна на топлоенергийния сектор за постигане на общата цел от 12% възобновяеми енергийни източници не е достатъчен.

¹⁶ Основано на целите за електроенергия и биогорива, топлоенергията ще трябва да постигне дял от 80 Mtoe за 2010 г., за да постигне общата цел от 12% за възобновяеми енергийни източници.

¹⁷ Директива 2004/87/EO за насърчаване за комбинираното производство (OB L 52/20, 21.2.2004 г.)

¹⁸ Директива 2002/91/EO за енергийните характеристики на сградите (OB L1/65, 4.1.2003 г.)

2.4. Цялостен напредък към постигане на целите за възобновяеми енергийни източници

До 2010 г. е невъзможно постигането на 12% цел за дела на възобновяемите енергийни източници спрямо цялостното електропотребление на ЕС. Според настоящите тенденции ЕС няма да надвиши 10% през 2010 г. Това може да се отчете единствено като неуспех на политиката и резултат от неспособността или нежеланието да се подпомогнат политическите декларации чрез политически и икономически стимули. В допълнение, постигнатият напредък се дължи главно на усилията, положени от сравнително малък брой държави-членки. В такава ситуация липсва равнопоставеност и съществува риск от промени във функционирането на вътрешния пазар.

Европейският съюз постигна най-силен напредък в сектора на електроенергията. В тази област и благодарение на настоящите политики и мерки ЕС вероятно ще може да постигне дял от 19 през 2010 г. И все пак напредъкът в ЕС неравномерен, като най-добре се представят онези държави-членки, които имат стабилна регуляторна рамка.

При транспортните био горива се наблюдава известен напредък, особено след приемането на директивата, но този напредък е недостатъчен за постигането на заложените цели. При използването на възобновяеми енергийни източници за топлоенергия и енергия за охлажддане, почти не е отбелязан напредък след 1990 г.

3. Пътят напред

За да се превърнат възобновяемите енергийни източници в своеобразен „трамплин”, чрез който да се постигне двойната цел за повищена безопасност на доставките и намалени емисии на парникови газове, става ясно, че е необходимо да се промени начина, по който ЕС популяризира тези източници. Необходимо е укрепване и разширяване на настоящата регуляторна рамка за възобновяемите енергийни източници на ЕС. Особено важно е да се гарантира, че всички държави-членки ще вземат всички необходими мерки, за да увеличат дела на възобновяемите енергийни източници в своя енергиен микс. Промишлеността, държавите-членки, Европейският съюз и Европейският парламент са призовани заедно да изиграят по-важна роля за възобновяемите енергийни източници, както бе посочено във въведението. Тази част изследва възможен начин за постигането на това.

3.1. Основните принципи

На основата на натрупания опит, трябва да се изведат определени ключови принципи за бъдещата рамка на политиката за възобновяеми енергийни източници. С оглед значително увеличаване на дела на енергията, получена от възобновяеми източници в енергиен микс на ЕС, Комисията смята, че такава рамка трябва да:

- се основава на дългосрочни задължителни цели и стабилност на политическата рамка
- включва по-голяма гъвкавост в определянето на целите в отделните сектори
- бъде обширна, като обхваща и топлоенергията и енергията за охлажддане

- осигурява постоянни усилия за преодоляване на неоправданите препятствия, лежащи пред разгръщането на възобновяемите енергийни източници
- вземе предвид въпроси на обществото и на околната среда
- осигурява рентабилност на политиките и
- бъде съвместима с вътрешния енергиен пазар

3.2. Обща цел на ЕС

Политиката за възобновяеми енергийни източници е основен елемент за изграждане на обща политика на ЕС за намаляване на емисиите на CO₂. След 90-те години на XX в. ЕС е предприел редица мерки, насочени към насърчаване на възобновяемите енергийни източници под формата на технологични програми или специфични инициативи на политиката. Мерките на политиката са взети под формата на цели или в контекста на политиката като залагане на цел 12% възобновяема енергия през 1997 г., или според специфичните законодателства на секторите като директивите за биогорива и електроенергия, генерирана от възобновяеми източници, които също определят мерки, насочени към улесняване на постигането на целите.

В много сектори от икономиката целите се използват, за да се внесе яснота и стабилност за промишлеността, да се позволи по-сигурно планиране и инвестиране. Предоставените на равнище ЕС цели усилват този стабилизиращ ефект: политиката на ЕС вече няма времеви измерения и се преодоляват дестабилизиращите влияния на краткосрочните вътрешни политически промени. За да бъда ефективни, целите трябва да бъдат ясно дефинирани, концентрирани и определени като задължителни. „целта от 12%“ е подходяща политическа цел, но се оказва недостатъчна за развитието на сектора на възобновяемите енергийни източници.

Комисията смята, че общата законово обвързваща цел на ЕС от 20% възобновяеми енергийни източници за общото брутно вътрешно потребление до 2020 г. е осъществима и желана. Такъв дял би бил изцяло съобразен с амбицията, изразена от страна на Европейския съвет и на Европейския парламент.

3.3. Цел за био горивата

Цената на био горивата е най-висока, сравнено с останалите форми на възобновяеми енергийни източници. Това обаче в момента е единственият източник на възобновяема енергия, който може да отговори на енергийните предизвикателства на транспортния сектор, включително и на почти пълната зависимост на този сектор от петрола, и фактът, че именно в този сектор е трудно да се намалят емисиите на парникови газове. Затова Комисията предлага в нова законодателна рамка да се включат задължителни минимални цели за биогоривата. В момента е необходим ясен показател за бъдещето равнище на тези цели, защото производителите скоро ще започнат да произвеждат превозни средства, които ще влязат в употреба през 2020 г. и за които ще са необходими такива горива.

Въз основа на предпазливи предположения, свързани с наличието на суровини двигателите и технологиите за производство на биогорива, получени при устойчиво

преработване, минималната цел за биогоривата за 2020 г. трябва да бъде фиксирана на 10%¹⁹ от общото потребление на петрол и дизел в транспорта.

За да гарантира плавно изпълнение на тази цел Комисията възnamерява да предложи успоредно подходящи изменения на Директивата за качество на горивата (98/70/EO) като включи начини за приспособяване на дела на био горивата.

3.4. Национални цели и планове за действие; привеждане на политиката в практиката

Поради факта, че развитието на възобновяемите енергийни източници са провеждат основно на национално равнище, цялостната цел на ЕС трябва да бъде отразена в задължителни национални цели. Приносът на всяка държава-членка за постигане на целта на Съюза ще трябва да бъде съобразен с различните национални обстоятелства. Държавите-членки трябва да осигурят гъвкавост в насърчаването на тези възобновяеми енергийни източници, които са най-подходящи за техните специфични потенциал и приоритети. Правилният начин, по който държавите-членки планират постигането на своите цели, трябва да бъде очертан в национални планове за действие, които да бъдат предоставени на Комисията. Тези планове за действие трябва да съдържат цели и мерки по сектори, които да са съгласувани с постигането на общите национални цели, като показват значителен напредък в сравнение с целите, постигнати по отношение на възобновяемите енергийни източници за 2010 г. При изпълнението на националните цели държавите-членки ще се нуждаят от създаване на техни специфични цели за електроенергия, био горива и топлоенергия и енергия за охлажддане, които ще бъдат проверени от Комисията, за да се гарантиране постигането на общата цел.

Законодателните предложения за общата цел и минималната цел за био горива, заедно с разпоредбите за улесняване на по-значителен дял на възобновяемите енергийни източници в трите сектора, които включват необходимите механизми за наблюдение, ще бъдат изведени напред през 2007 г. Този процес трябва да осигури постигането на общата цел на ЕС по справедлив и обективен начин и трябва явно да укрепва съществуващата политическа и законодателна рамка.

Как да постигнем целта ?

Делът на възобновяемите енергийни източници в общото потребление на енергия нараства, но с бавни темпове. Като внимателно разгледа приложимостта, и техническия и икономически потенциал, включително променливите анализи между подсекторите на възобновяемите енергийни източници, Комисията стигна до извода, че общата цел от 20% дял възобновяеми енергийни източници в енергийния микс в ЕС, е възможна и необходима. За да се постигне тази цел, ще бъде необходим цялостен растеж на всичките три сектора на възобновяеми енергийни източници, което също е осъществимо²⁰.

¹⁹ Оценката на въздействието, подгответа за настоящата пътна карта SEC(2006) 1719 и работния документ на службите на Комисията, който придружава доклада за напредъка по отношение на биогоривата SEC(2006) 1721 анализира въздействието на различни дялове на биогорива. Оценката на въздействието обяснява защо делът от 10% за 2020 г. е уместен.

²⁰ Оценката на въздействието за настоящата пътна карта SEC(2006) 1719 предоставя подробности за различните разходи, осъществяемост, чувствителност и сценарий за сравнение, включително

Производството на електроенергия ще се увеличи с сегашните 15% до около 34% от общото потребление на електроенергия през 2020 г. Вятърната енергия ще допринесе с 12% за електроенергията в ЕС през 2020 г. Една трета от това количество ще бъде от най-вероятно от морски инсталации. Това също е осъществимо, например понастоящем 18% от електропотреблението в Дания е доставено от вятърната енергия. В Испания и Германия процентите са съответно 8% и 6%. Секторът на биомасата може значително да нарасне чрез по-широко използване в електроцентралите на дървесина, енергийни култури и био-отпадъци. Другите нови технологии, като фотоелектрическата енергия (PV), слънчевата термална енергия, енергията на вълните, приливите и отливите, ще започнат да се развиват с по-бързи темпове поради понижаването на цените им. Например се очаква, че цените на PV ще паднат с 50% до 2020 г. Илюстрация на прогнозите за електроенергийния сектор е показана в приложението.

За да се постигне общата цел през 2020 г, дельтът от възобновяемите енергийни източници в сектора на отоплението и охлажддането, може да се увеличи повече от двойно в сравнение с настоящия дял от 9%. По-голяма част от растежа може да дойде от биомасата и ще включва по-ефективни битови системи, както и висококачествени топло-и електроцентрали, които ще работят в комбиниран с биомаса режим на производство. Останалата растеж може да дойде от геотермичните и слънчеви инсталации. Например, Швеция разполага с над 185 000 геотермични топлинни помпи, като половината от тези помпи са инсталирани в Европа. Ако останалата част от Съюза следва това темпо на инсталация, геотермичните източници ще донесе на Европа дял от 15 Mtoe. По същия начин слънчеви отоплителни съоръжения в Германия и Австрия, приложени из целия ЕС, могат да достигнат дял от 12 Mtoe. С други думи, голяма част от целите може да се постигне чрез прилагането на най-добрите съществуващи практики в момента. Илюстрация на прогнозите за сектора за отопление и охлажддане е показана в приложението.

Биогоривата могат до внесат своя дял от 43 Mtoe, което се равнява на 14% от пазара на транспортни горива. Растежът ще дойде както от биоетанола (който е достигнал в Швеция вече дял от 4% на петролния пазар и Бразилия, световния лидер, която постигна повече от 20%) и от био-дизела, който в Германия – световен лидер в тази област - вече е постигнал дял от 6% на дизеловия пазар. Отглеждана на вътрешния пазар зърнени култури и тропическа захарна тръстика могат да бъдат основните сировини за етанол, като по-късно могат да се допълнят от фиброзелулозен етанол от слама и отпадъци. Маслото от семена на рапица, отглеждана както на вътрешния пазар, така и внасяна, ще остане основната сировина за биодизел, и по-късно ще бъде допълнено от малки количества соя и палмово масло и по-късно от второ поколение биогорива, например Fischer-Tropsch дизел, който се добива главно от земеделска дървесина.

3.5. Политики на насьрчаване и придружаващи мерки

Към законодателните мерки, посочени по-горе, както и тяхното приложение от държавите-членки, Комисията ще предприеме следните действия:

различни миксове от възобновяеми енергийни източници. Подходът, към който се придръжаме тук е наречен „балансиран сценарий Green-X“ и е обсъден в оценката на въздействието.

- ще предложи укрепване на законодателните условия, за да се **премахнат всички неблагоразумни пречки** пред интеграцията на възобновяемите енергийни източници в енергийната система на ЕС. Условията за връзките и разширенията на електрическата мрежа трябва да се опростят. Някои от държавите-членки разполагат с внушителен набор от разрешителни процедури, които трябва да бъдат следвани, за да се изградят енергийни системи за възобновяемите източници. Те трябва да се намалят. Строителните наредби обикновено пренебрегват възобновяемите енергийни източници. Бюрократичните процедури за малките и средните предприятия трябва да бъде отстранени. За да се постигне всичко това, Комисията ще продължава строго да прилага Директивата за възобновяемите енергийни източници;
- ще предложи законодателство, насочено към премахване на пречките пред ръста в използването на възобновяеми енергийни източници в сектора отопление и охлаждане, включително административните пречки, несъобразените канали за разпространение, неподходящите строителни разпоредби и липсата на пазарна информация;
- ще предприеме следващи действия за подобряване на функционирането на вътрешния енергиен пазар, отчитайки развитието на възобновяемите енергийни източници. Подобряването на прозрачността, обособяване, по-висок капацитет на взаимосвързаност, също увеличават възможностите за поява на нови участници на пазара на възобновяемите енергийни източници;
- през 2007 г., ще преразгледа, ситуацията, която засяга **помощните системи за възобновяемите енергийни източници** на държавите-членки с оглед оценката на тяхното изпълнение и необходимостта да се предложат синхронизиращи помощни системи за възобновяемите енергийни източници в контекста на вътрешния електроенергиен пазар на ЕС. Докато националите схеми за възобновяваща енергия в сектора електропроизводство все още се нуждаят от преходен период докато вътрешният пазар не заработи с пълния си капацитет, синхронизираните помощни системи остават дългосрочна цел;
- да настърчи предложение за система за настърчаване и подпомагане за био горивата, която да не поощрява превръщането на зони с висока степен на биоразнообразие в земеделски земи за отглеждане на култури за био горива, както и на използването на замърсяващи околната среда системи за производство на био горива и да настърчи използването на второ поколение производителни процеси;
- да продължи да настърчава използването на възобновяеми енергийни източници за обществените поръчки за подсилване на чистите енергийни източници, по-специално по отношение на транспортния сектор;
- ще продължи да следва балансиран подход в започналите преговори с държавите/регионите, произвеждащи етанол, зачитайки интересите на местните производители и търговските партньори в ЕС в контекста на нарастващите нужди от био горива;
- ще продължи да работи в тясно сътрудничество с органите по електрическата мрежа, европейските енергийни регулатори и индустрията на възобновяемите енергийни източници, за да може последните да се **интегрират по-добре в електрическата**

мрежа, като бъде отделено специално внимание към изискванията, свързани с разработването на морска вятърна енергия, особено що се отнася до граничните връзки на електрическата мрежа. Ще се разгледат възможностите, предоставени от схемата за Трансевропейска енергийна мрежа и ще се започне работа по оффшорна електрическа мрежа;

- ще благоприятства по-доброто прилагане на **финансовите инструменти** на Общността - особено, Структурни и Кохезионни фондове, фондовете за развитие на селските райони, финансовата подкрепа, осигурена чрез международните програми за сътрудничество на Общността, както и Общата селскостопанска политика в подкрепа на възобновяемите енергийни източниците в ЕС и извън него;
- Ще продължи да насърчава обмена на най-добри практики за възобновяемите енергийни източници като използва различни данни и платформи за дебати като Форума от Амстердам²¹. В контекста на инициативата на Комисията за региони за икономическа промяна Комисията ще създаде също така регионални и градски мрежи, за да поощри обмена на най-добри практики за устойчиво използване на енергията;
- Ще продължи да включва външни разходи за енергия от обикновени изкопаеми източници (*inter alia* посредством данъчно облагане за енергетиката);
- ще използва всички възможности, предоставени за възобновяемите енергийни източници енергия от действията, ориентирани към резултата на предстоящия **европейски стратегически план за енергийните технологии (SET-План)**;
- Ще насърчи използването на възобновяеми енергийни източници в своите външни енергийни политики²² и ще облагодетелства възможности за устойчиво развитие в развиващите се страни;
- Ще приложи напълно Плана за действие за биомасата, приет от Комисията през декември 2005 г.²³ Биомасата предлага голям потенциал и значителни ползи по отношение на други политики на Общността;
- ще продължи да използва програмата **Интелигентна енергия за Европа**, за да се преодолеят разликите между успешното демонстриране на иновационните технологии и ефективното навлизане на пазара за постигане на масово разгръщане и за да се стимулират широкомащабните инвестиции в ЕС в новите и най-добре работещи технологии, както и да гарантира, че възобновяемите енергийни източници са с най-висок приоритет в устойчивите усилия за постигане на максимум в използването на **програмите на ЕС за научни изследвания и технологично развитие** в подкрепа на нулеви или нисковъглеродни енергийни технологии, като развива полезни взаимодействия държавите-членки, включени в подобно развитие.

Като допълнение към тези инициативи на Комисията следва да се подчертава фактът, че държавите-членки, регионалните и местните власти, са допринесли значително за

²¹ <http://www.senternoevm.nl/amsterdamforum/>

²² Заслужава да се отдели внимание на това, че плановете за действие в контекста на Европейската политика за съседство вече включват действия за тази цел.

²³ COM(2005) 628.

увеличаване употребата на възобновяемите енергийни източници. Понастоящем, държавите-членки използват различни политически средства, за да популяризират възобновяемите енергийни източници, включително тарифи за изкупуване, системи за премии, зелени сертификати, освобождаване от данъци, задължения за доставчиците на горива, политика за обществените доставки и изследователска технология и развитие. За да има напредък за постигане на предложените нови цели, държавите-членки трябва да използват и занапред предоставените им политически инструменти съгласно разпоредбите на Договора за Европейската общност.

Държавите-членки и/или местните и регионални власти са призовани в частност да:

- гарантират опростени, бързи и справедливи процедури за даване на разрешение с ясни указания за даване на разрешение, както и когато това е уместно, да определят сертифициращи агенции, отговорни за координацията на административните процедури, свързани с възобновяемите енергийни източници;
- подобрят механизмите за предварително планиране, с които се изисква регионите и общините да определят подходящи местоположения за възобновяемите енергийни източници;
- интегрират възобновяемите енергийни източници в местните и регионалните планове.

4. ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПОСТИГНАТА ЦЕЛ ОТНОСНО ВЪЗОБНОВЯЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

Докладът за оценка на влиянието, който съпровожда настоящата пътна карта, дава подробен отчет за различните влияния на посочените по-горе мерки, както и прави сравнение на влиянието на различните алтернативни политически възможности.

Тази част от пътната рамка дава кратък преглед на изводите.

4.1. Въздействие на емисиите на парникови газове и други въздействия върху околната среда

Измененията на климата никога не са били от по-голямо значение отколкото сега. Съветът по на министрите по въпросите на околната среда от 10 март 2005 г. заключи, че „трябва да се обрне специално внимание на намаленията, отбелязани от групата на развитите страни, в размер на 15-30% до 2020 г., сравнено с основната насока от 1990 г, предвидена в Протокола от Киото.”

Емисиите на парникови газове, включително и на CO₂ от възобновяемите енергийни източници, са или ниски, или нулеви. Повишаването на дела на възобновяемите енергийни източници при микса от горива в ЕС следователно ще доведе до значително по-малко газови емисии. Допълнителното разработване на възобновяеми енергийни източници, необходимо за постигането на целта от 20% ще намали годишните емисии

на CO₂ до 600 Mt през 2020 г.²⁴ Предвид цената на CO₂ от 25 €/ за тон²⁵, допълнителната обща печалба от CO₂ може да бъде изчислена на стойност от €150 милиарда евро. Реалните цени за CO₂ ще зависят от бъдещия световен режим на климата. Разпределянето на избегнатите емисии на CO₂ е изложена в приложението.

Замяната на изкопаемите горива ще доведе и до значителни ползи за качеството на въздуха. Тези ползи са особено явни в сектора на електроенергията.

4.2. Сигурност на енергийните доставки

Възобновяемите енергийни източници допринасят за сигурността на доставките чрез увеличаване дела на произведената на вътрешния пазар енергия; разнообразяване на микса от горива; разнообразяване на източниците на енергиен внос и увеличаване на съотношението на енергията, добита от политически стабилни региони. ЕС ще заздрави своята позиция по всички мерки за сигурността на доставките, ако постигне предложения дял за възобновяемите енергийни източници. Ползи има във всички сектори и най-вече в транспортния. Един начин, по който може да се обобщят тези ползи, е да се разгледа количеството на изкопаеми горива, заменени с възобновяемите енергийни източници. Ако се приеме, че ЕС достигне 20% разработване на възобновяеми енергийни източници, може да се изчисли годишно намаление при търсенето на изкопаеми горива от 252 Mt през 2020 г. и за бъдеще. Цифрата е равна на общото смесено електропотребление на Великобритания, Латвия и Литва. Около 200 Mt от тези запаси ще дойдат от внос, включително 55 Mt петрол и 90 Mt газ, главно от Средния изток и членките на Общността на независимите държави.

4.3. Разходи и конкурентоспособност

В противовес на традиционните енергийни източниците и технологии, през последните 20 години се наблюдава продължително и значително понижение в цената на възобновяемите такива. Като пример цената на вятърната енергия за kWh е спаднала с 50% през последните 15 години, докато в същото време размерът на турбините се е увеличил с фактор 10. Днес слънчевите фотоелектрически системи са с 60% по-евтини отколкото през 1990 г.

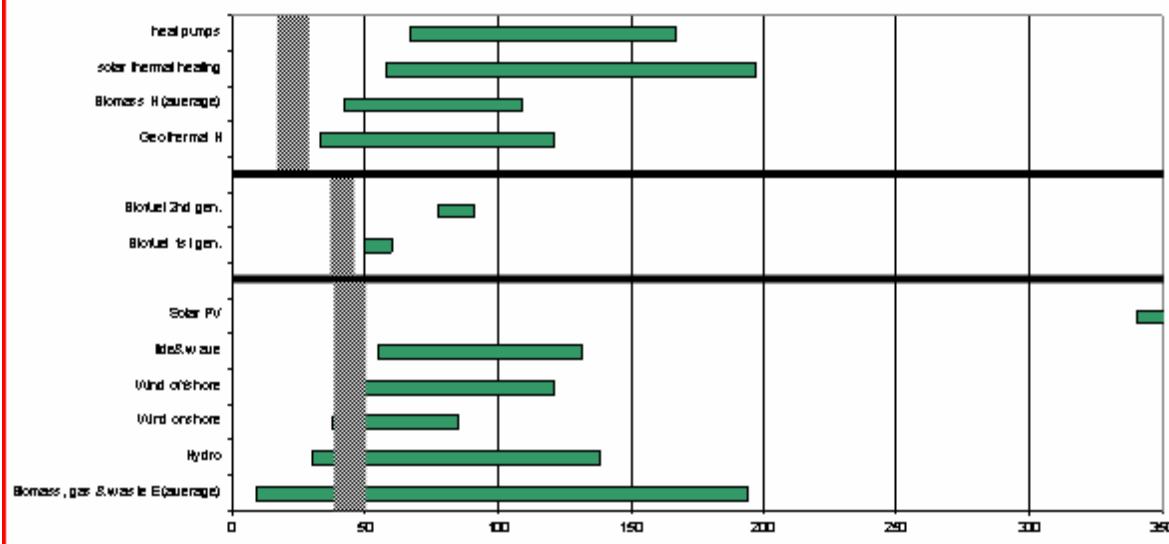
Въпреки това, както е посочено в част 2, цената на възобновяемите енергийни източници значително варира според специфичните суровинна база и използваните технологии, но като цяло продължава да показва, че надвишава тези на традиционните източници на енергия в момента. Това е показано в диаграмата по-долу.

²⁴ Източник: Модел Green-X, балансиран сценарий и група за икономика на енергетиката, Fraunhofer ISI, Ecofys, модел PRIMES. Вж. работен документ на службите на Комисията: Пътна карта за възобновяеми енергийни източници: оценка на въздействието - SEC(2006) 1719.

²⁵ Настоящите пазарни цени (за 2006 г. Отпускання на ЕС) варират между 7 и 30 EUR/t в периода януари/юли 2006 г., със средни стойности, които варират между 15 и 20 EUR/t.

Average heating, transport and electricity costs

compared with fossil fuel energy prices (€/MWh)

Фиг. 3 Средни цени за топлоенергия, транспорт и електроенергия (€/MWh)²⁶

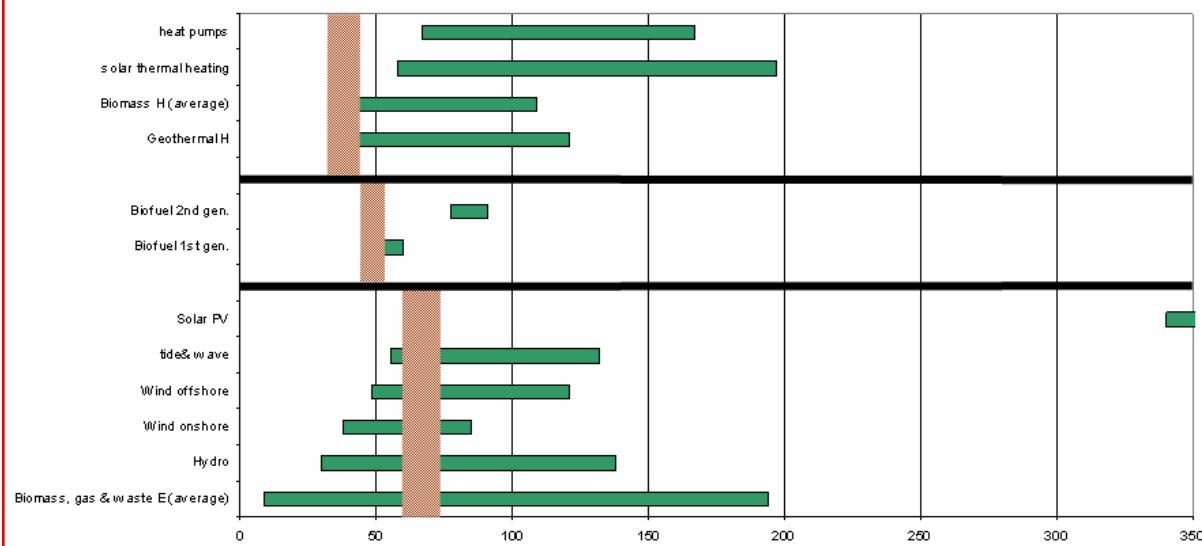
Показателите на енергийната пазарна цена продължават да се отклоняват в полза на невъзобновяемите енергийни източници²⁷ особено поради продължителния неуспех при систематично усвояване на външни разходи. Въпреки, че външните разходи започват частично да се усвояват чрез Емисионната търговската система на ЕС и помощните рамките за възобновяемите енергийни източници, настоящите пазарни цени далеч не отразяват реалната цена. Фигура 4²⁸ по-долу илюстрира колко от технологиите за възобновяеми енергийни източници могат да конкурират с традиционните горива, ако външните разходи бъдат отразени в цените.

²⁶ Тази фигура, както и фиг. 4 са основани на разходите по Green-X (за топлоенергия и електроенергия) и сонда JRC/EUCAR/Concawe за целия цикъл на горивото - от добива до потреблението (за транспорта).

²⁷ COM(2006) 851.

²⁸ Същият източник като за фиг. 4 с външни разходи от проучване Extern-E за Европейската комисия.

Average heating, transport and electricity costs compared with fossil fuel energy prices including external costs (€/MWh)

Фиг. 4 Средни цени за топлоенергия, транспорт и електричество, включително и външни разходи, сравнено с цените на изкопаемите горива заедно с външните разходи (€/MWh):

Постигането на целта за възобновяемите енергийни източници в ЕС до 2020 г. ще доведе до допълнителни разходи. Размерът на тези разходи ще зависи от финансовия микс, направените технологични избори и степента на конкурентоспособност в този сектор. На първо място цената ще се определя от международните цени на традиционните енергийни източници, особено на петрола. Годишната допълнителна цена за увеличаване дела на възобновяемите енергийни източници към предложения дял до 2020 г. е определена като общите разходи за производството на възобновяеми източници за електропроизводимост минус препоръчителната цена на традиционното електропроизводство. Балансирана комбинация от технологии за възобновяеми източници, съчетана с ниски международни цени на петрола (\$48), ще доведе до допълнителна средна годишна цена на постигане на предложения дял на възобновяеми енергийни източници от приблизително €18 милиарда (€2005)²⁹. Упоритата научноизследователска работа и усилията за развитие със сигурност ще намалят цените на възобновяемите енергийни източници и съответно на общата цена на тази политика. Правилният избор на технологии³⁰ може да намали средните цени с приблизително €2 милиарда на година.

²⁹ Цените на петрола на световния пазар варираят между 55 и 78 долара на барел (цени за 2005 г.). В този документ пазарните цени за петрола и допълнителните разходи са изразени в EUR2005.

³⁰ Разходите за технологии трябва да бъдат взети под внимание не като статична стойност, а като динамична. Насърчаването на технологичното разнообразие носи своите икономически предимства в дългосрочен план. Но когато става въпрос за възновяеми енергийни източници трябва да се поясни, че вариациите в разходите са значителни; вятърната енергия е средно на 65EUR/MWh, произведени, PV е 650EUR/MWh. Разходите за технологии на биомасата варират между 20 EUR/MWh и 180 EUR/MWh.

Колко ще плати обществото за постигането на 20% дял на възобновяемите енергийни източници?

Цената за ускорения растеж на възобновяемите енергийни източници, цитирана по-горе, ще бъде разгледана на фона на планираните общи инвестиции в енергийната инфраструктура преди 2003 г., оценени на повече 2 трилиона долара. Някои от тях ще бъдат финансиирани от приходи, някои - от данъци, а други инвестиции трябва очевидно да дойдат от потребителите, като например от по-високи сметки за електричество.

Трябва да се отбележи, че основният фактор, който влияе върху цената на портфейла възобновяеми енергийни източници, е цената на петрола. При ситуация на цени на бензина от 78\$/барел през 2020 г. допълнителните средни разходи ще паднат на 10.6 милиарда долара³¹. В сравнение общото сметка за енергетика на ЕС се очаква да бъде около 250 милиарда евро на година.

Без да се забравят значителните спестяванията от парникови газове, които ще бъдат пряка последица от ускорено преминаване от изкопаеми горива към възобновяеми източници цените³² на въглерод от €25 за тон, съчетани с високите цени на петрола (78\$,) почти изцяло ще покрият допълнителните разходи, свързани с постигането на предложения дял на възобновяемите енергийни източници.

Пределните разходи на възобновяемите енергийни източници често са ниски в сравнение с цените на традиционните енергийни източници и следователно постепенно увеличение на възобновяемите източници на енергийния пазар на едро ще намали пазарните цени електричеството на едро³³. По този начин, нетният ефект върху енергийните разходи за потребителите е съставен от два противодействащи си ефекти. За енергийния сектор с прогнозата за предложената референтна цена от €48.6 за MWh за електричество, цените на електричеството за потребителите могат да се увеличат с 5% поради допълнителните инвестиции за възобновяемите енергийни източници.

Дали мерките за ефикасност на енергията се прилагат е също факт от ключово значение, и цитираният по-горе обхват предполага политики за енергийна ефективност. Без тях средната допълнителна годишна цена ще се увеличи с над 7 милиарда евро на година. Пълни подробности относно ценовия анализ могат да бъдат намерени в Доклада за оценка на влиянието.

През март 2006 г. Европейският съвет реши да се обърне отново към Лисабонската стратегия³⁴ относно работните места и растежа³⁵. Секторът на възобновяемите

³¹ Това отговаря на около 20 евро годишно на европейски гражданин.

³² Изпълнението на предложената цел е изчислено на намаляване на средните годишни емисии на парникови газови с 419Mt.

³³ „Beeinflussung der Spotmarktpreise durch Windstromerzeugung“. Neurbarth et all, 2006 г.. „Въздействието на схемите за подкрепа на възобновяемите енергийни източници върху цените на енергията.“ S.Bode, Hamburg Institute of International Economics (HWWI), 2006 г.

³⁴ Европейският съвет от Лисабон от март 2000 г. постигна съгласие в своите заключения за „нова стратегическа цел за следващото десетилетие: за превръщане в най-конкурентната и динамична икономика, основана на знанието в света, способна на устойчиво икономическо развитие с повече и по-добри работни места и по-добра обществена сплотеност.“

³⁵ Заключения на председателството от Европейския съвет от 24 март 2006 г.

енергийни източници в ЕС се е превърнал в световен лидер и разполага с оборот от 20 милиарда евро и предоставя работа на 300 000 души³⁶. За да поддържа тази роля, ЕС трябва да продължи да разширява разработването на технологиите за възобновяеми енергийни източници в ЕС. Проучванията се различават в своите оценки за влиянието на брутния вътрешен продукт от увеличената употреба на възобновяеми енергийни източници, като някои предлагат известно увеличение (от рода на 0,5%), а други - известно понижение. Проучванията още предполагат, че подкрепата за възобновяемите енергийни източници ще доведе до ниско нетно повишение в заетостта. Голяма част от икономическата активност, създадена от тази подкрепа, е съсредоточена в селските региони, главно в периферните региони.

Вносът на технологии за възобновяеми източници ще доведат до бъдещи възможности за бизнеса. Традиционно, индустрията за вятърна енергия на ЕС е световния пазарен лидер. Понастоящем, тя заема 60% от световния пазарен дял. Също така, в момента и други технологии за възобновяеми енергийни източници отбелязват грандиозен растеж, например, слънчевите термални съоръжения, в които понастоящем доминира китайският пазар с повече от 50% от световните слънчеви термални инсталации. Работната заетост, създадена в Германия благодарение на сектора на вятърната енергия, се оценява на 60 000 работни места на пълно работно време – това се дължи наполовина на експортния пазар.

Устойчивата стратегия за възобновяеми енергийни източници на ЕС трябва да бъде добре изградена, за да поддържа неговата лидерска позиция в изследванията в областта на възобновяемите енергийни източници, и ще извлича облаги от увеличените възможности за внос на технологии за възобновяема източници.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С настоящата пътна карта Комисията представя важна част от своята стратегическа визия за енергийното бъдеще на Европа. Тя търси възможности за значително ускоряване на ръста на възобновяемите енергийни източници и предлага ЕС да достигне дял от 20% в своя енергиен микс от възобновяеми енергийни източници до 2020 г. Комисията поиска Европейски съвет през пролетта и Европейския парламент да подкрепят нейната цел. Това ще изисква значително укрепване на регуляторната рамка на ЕС. И най-вече Комисията е убедена в сегашната необходимост от законово обвързваща цел за общите дялове на възобновяемите източници към енергийния микс на ЕС, както и от задължителните минимални цели за биогоривата. Тази политика е основна стъпка по пътя към устойчивостта.

Постигането на тази цел е технически и икономически осуществимо. Допълнителните усреднени разходи за производство, сравнени с традиционните възможности за доставка, ще зависят от бъдещите иновационни тарифи и цените на традиционните енергийни източници, и ще варират от €10,6 до €18 милиарда на година. Допълнителното разгръщане на възобновяемите енергийни източници, необходимо за постигане на дял от 20% ще намали годишните емисии на CO₂ с около Mt през 2020 г. Размерът на това значително намаление по отношение на емисиите на парникови газове

³⁶

Съвет за възобновяемите енергийни източници „Цели на Европа за възобновяемите енергийни източници: 20% през 2020 г.“.

почти ще покрие общите допълнителни разходи при високи енергийни цени. Същевременно ЕС ще засили позицията си по отношение на безопасността и предлагането като намали търсенето на изкопаеми горива с повече от 250 Mtoe през 2020 г. До влизането в сила на новото законодателство настоящата законова рамка, в частност за електроенергията и био горивата, ще бъде значително подсилена.

Никой не е в състояние да предскаже цените на петрола или газа за бъдещ период от 20 години, но ще бъде неморално, ако не се започне инвестиране за намаляване на несигурността на енергийното бъдеще на ЕС. За да се осъществят на практика принципите и предложениета, посочени в настоящата пътна карта, през 2007 г. ще последват предложения за ново законодателство, Което ще доизгради и подсили съществуващата законова рамка за периода след 2010 г. Държавите-членки трябва да се ангажират в процеса за подялба на общата цел по справедлив и равнопоставен начин, като вземат предвид условията и избора на национално равнище, но като същевременно посочат начина, по който смятат да отбележат напредък в трите сектора в съответствие с целта.

Тази политика има за цел да изгради един реален вътрешен пазар, на който технологиите, използващи възобновяеми източници на енергия, ще процъфтяват. Тя ще осигури на бизнес общността сигурността и стабилността, необходими за вземането на инвестиционни решения, като същевременно осигурява на държавите-членки достатъчна гъвкавост, за да могат да подкрепят тази политика съобразно собствените си държавни условия.

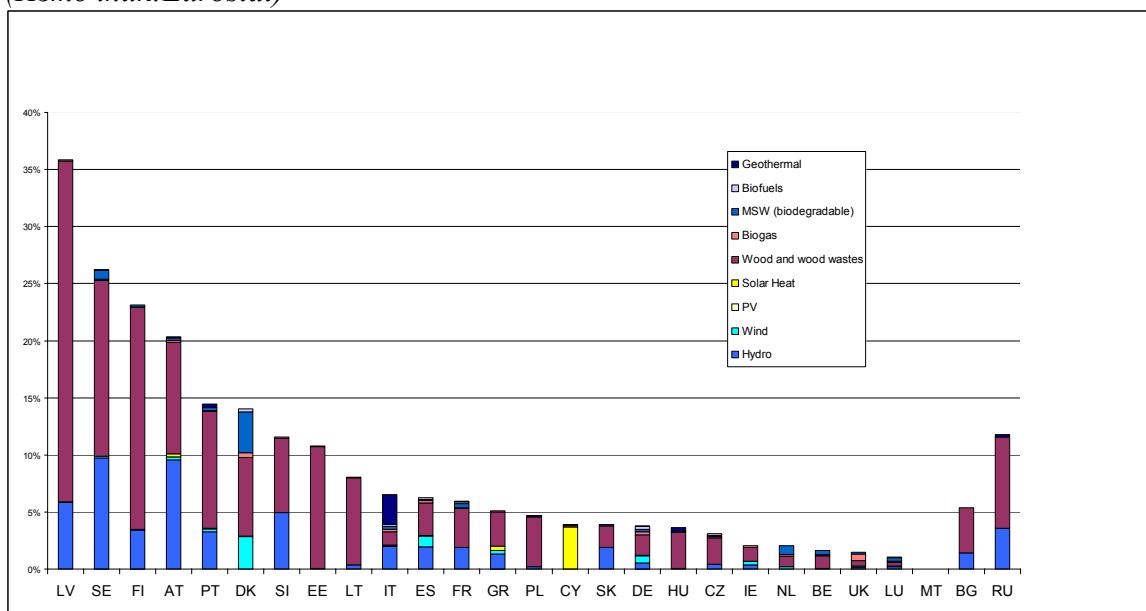
Пътната карта е изградена на основата на репутацията и водещата роля на ЕС в световния сектор на възобновяеми енергийни източници. Нейната цел е да потвърди позициите на ЕС на лидер в този сектор. С оглед на увеличената световна конкуренция и факта, че други основни участници въвеждат активни политики за използването на възобновяеми енергийни източници, превръща тази цел в предизвикателство за Европа. Ако не бъде посрещнато това предизвикателство поради бездействие или поради липса на визия, може значително да се застраши лидерството в тази сфера, чието значение се простира далеч извън енергийния сектор.

И най-важно, настоящата пътна карта осигурява на гражданите на ЕС сигурността, която те очакват от хората, които са отговорни за тези политики: че сериозните въпроси, свързани с измененията на климата, проблемите на околната среда, както сигурността на доставките, ще получат адекватни и сериозни отговори.

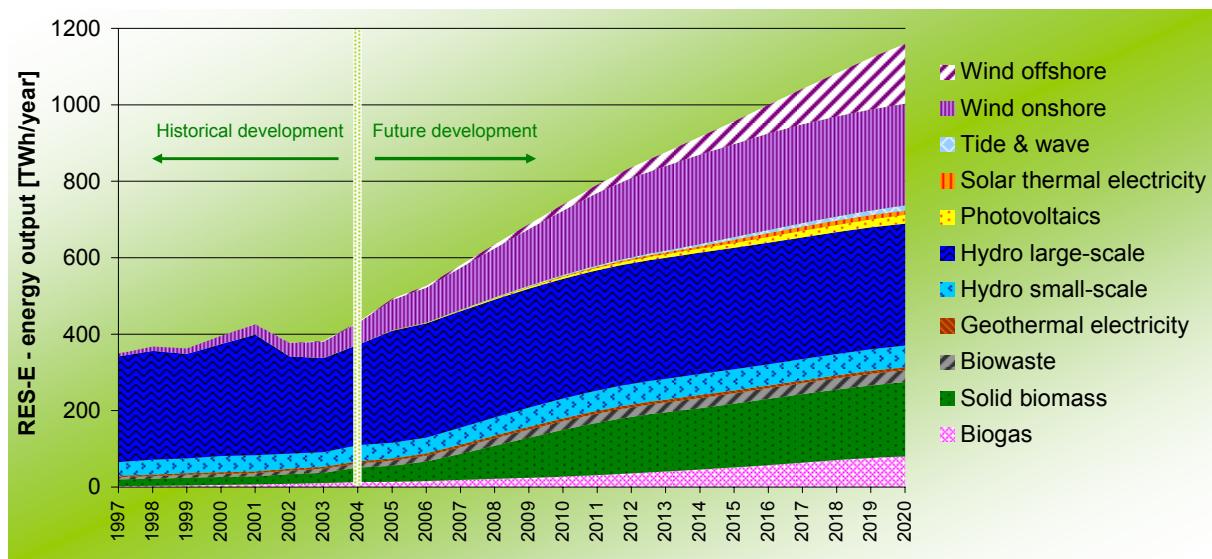
ПРИЛОЖЕНИЕ

Дял на възобновяемите енергийни източници в брутното годишно потребление през 2004 г.

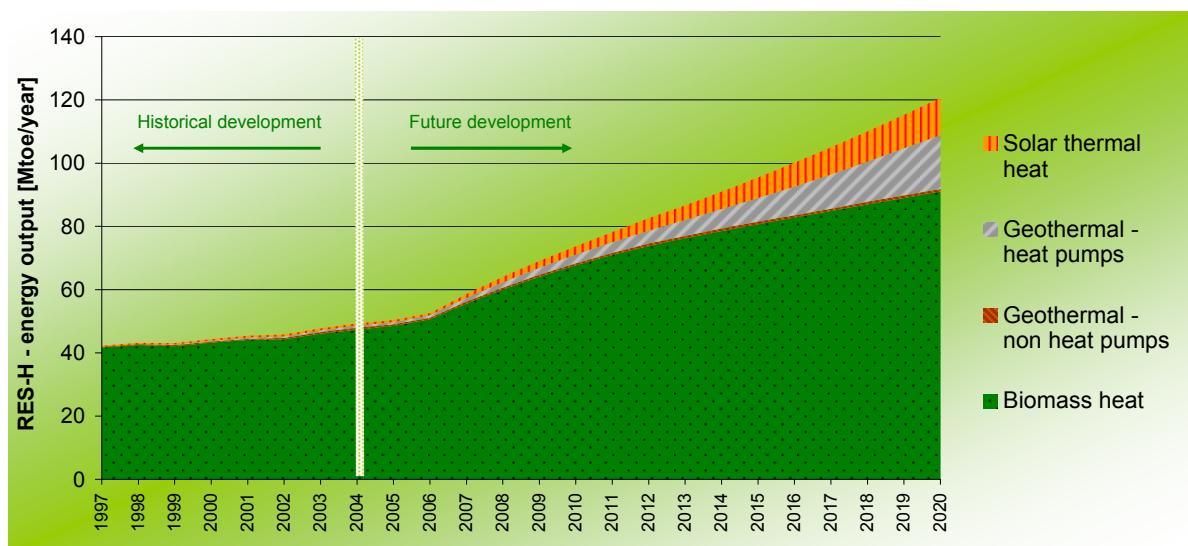
(Източник: Eurostat)

Растеж на дела на възобновяемите енергийни източници: Прогнози за електроенергията до 2020 г.

Растеж на дела на възобновяемите енергийни източници: Прогнози за топлоенергията и охлаждането до 2020 г.

Избегнати въглеводородни емисии, благодарение на новите разработки на ВЕИ до 2020г. в ЕС-25

